Malam pro malo. Tunc enim malū pro malo redditur. ſi corripiendus non corripitur. ſ; praua diſſimulatōe negligitur

Semper. Vel generalit̄ ad oēs ſemper gaudete.

Sine intermiſſione. Id eſt. ſemp iuſte viuite ⁊ eterna deſiderate

Aug⁹. Iuſtus enim nunq̄ꝫ deſinit orare. niſi deſinat iuſtus eē. ſemper orat qui ſemper bene agit. Ipſum enī deſiderium bonū oratio eſt. Et ſi cōtinuum ē deſiderium. continua eſt oratio.

Vel In chriſto eſt oſtēſa volūtas dei q; hec fuerunt in xp̄o in quo nihil deo diſplicuit

Spūm noli. extig. Quia volūtas di ē facere hec omīa: vos maiores qui habetis p̄ ſpiritumſanctuꝫ donum intelligētie nolite abſcondere. quo merito ⁊ vos perderetis. Vos ſubditi prophetias illorū nolite ſpernere. tm̄ non omnia indiſcrete accipiatis. ſed probate. i. ratione diſcutite: ⁊ quod bonum inuenitur tenete.

Spūꝫ noli extinc. Id eſt. ſicut ſpiritusſā ctus ad horaꝫ quid reuelat: nolite probibere loqui qd̄ ſentit. Vl̄ ſpūmſanctum qui datus eſt nobis. nō quātuꝫ in ſe: ſ; in nobis extinguimus. dū peccando fugamus.

Ab omni ſpecie mala &c. Solēt enim ſpiritus immūdi fallaciter dicere bona ⁊ inter hec ſubinducere praua. vt per hec q̄ bona ſunt accipiātur ⁊ mala

Ipſe aūt d. p. Ego ita p̄latos ⁊ ſubditos moneo. ipſe aūt deus qui poteſt

Spūs veſter. Ratio ſeruetur itegra non conſentiendo carni Vſq; in aduentum domini. Hoc eſt vſq; ad finem vite Et aīa. Id eſt. ſenſualitas integra ſeruiendo rationi. Et. c. ſ. q. vt nichil agatis eius miſterio: vnde aliquis conquteratur. Aliquā do inquinatur anima per cogitationem malam. ⁊ ē mundum tamen corpus. Idēq; ſpm̄ integꝛ in homine dicit eſſe debere. Si aūt mala vita vel cogitatio intercidat. non erit integer ſpūs

ſ curioſos: girouagos. ſ contra aduerſa ſ vel deſperantes pro peccatis.

inquietos. conſolamini puſillani

† ſ vt medici ad ſanandū ſ in fide ſ ſi in hoc officio aliquid infertur.

mes. †ſuſcipite infirmos. patien

† ſ non ſolum patimini. nec bonuꝫ pro malo ſubtrahatis. vt negligatis corripere.

tes eſtote ad omnes. † Videte ne

quis malū pro malo alicui reddat:

ſ in p̄ſperis vel aduerſis ſ vtile ē.

ſed ſemper quod bonum eſt ſecta

† ſ Etiam non credentes † ſ quidquid vobis fiat. ſ non modo patiamini. ſed etiam.

mini in inuicem ⁊ †in omnes. † Sē

† ſ vnde alibi. In tribulatione gaudentes. ſ certarum horarum. ſ etiā

per †gaudete. ſine intermiſſiōe ora

p̄ perſequētibus ſ ⁊ de aduerſis ſ deo ſ hec

te: in omnibus gratias agite. Hec

oīa facere † ſ qui hoc docuit per chriſtum ſ per chriſtum hoc vobis

eſt voluntas †dei in chriſto iheſu

ſ maioribus ⁊ minoribus

in omnibus vobis. Spiritum no

† ſ vel gratiam celare nolite. ſ malis operib⁹ excludere. Si quis dicta prophetarum explanat. ⁊ ad edificationem predicat. nolite deſpicere ſ Ecce quid dixit ſpiritū

lite †extinguere: †prophetias noli

† ſ Probanda Certa enim diſcuſſione non egent.

te ſpernere. †Omnia autēꝫ proba

† ſ ab omni re que ſpeciem mali pretēdit vt a praua expoſitione ſ Si quid ſpeciem mali pretendit ⁊ ſi nō ſit malum. nolite precipitanter agere

te quod bonum eſt tenete: †ab om

ni ſpecie mala abſtinete vos. Ipſe

† ſ qui poteſt inquietudinem remouere ſ dator

autem deus †pacis ſanctificet vos

ſ que docuit † ſ de quo alibi. Renouamini ſpiritu mentis veſtre. qui ſpiritus eſt mens que ſeruit legi dei

per omnia: vt integer† ſpiritus ve

† ſ et ſi non ſine peccato. in multis enim offendimus omnes

ſter ⁊ anima ⁊ corpus† ſine quere

la in aduentu domini noſtri iheſu

chriſti ſeruetur. Fidelis eſt qui vo

ſ ad vitam ſ opus gratie perficiet

cauit vos. qui ⁊ faciet. Fratres ora

Spūs ⁊ aīa et corpus. Auguſtinus. Tria poſuit quibus homo conſtat. id eſt. ſpiritum animam ⁊ corpus. ſcꝫ illud quo intelligimus ⁊ illud q̄ viuim⁹. ⁊ illud quo viſibiles ⁊ contrectabiles ſum⁹. que rurſus duo dicūtur. quia ſepe anima cum ſpū nominatur.

Vel Spiritus ponitur pro donis ſuis. id eſt. gratia ſpiritus que data eſt in baptiſmo. ſeruetur incorrupta ⁊ integra. ne noſtro vicio vel immūdicia corrumpatur vel fugetur. Nam dum agit homo. que odit ſpiritusſā ctus recedit ab eo gratia eius penitus vel minuitur.

Fidelis. Oro vt ſanctificet. vt ſanctificatos ſeruet. nec inde dubitandū ē: quia ver⁹ ē in promiſſis. qui vocauit.

Sine querela ait. Auguſtinus. Non ſine peccato de perfectione iuſti hominis. Aliud eſt eſſe ſine peccato. quod de ſolo in hac vita vnigenito dictum eſt. Aliud eſt eſſe ſine querela. quod de multis iuſtis etiam in hac vita dici potuit. Quia eſt quidam modus bone vite. de quo etiam in iſta conuerſatione iuſta querela eſſe nō poſſit. Quis enim iuſte q̄ritur de homie. qui nemini malum vult ⁊ q̄bus poteſt fideliter cōſulit. nec contra cuius q̄ꝫ iniurias tenet libidinē vindicādi. vt veraciter dicat. ſicut ⁊ nos dimittimus debitoribus noſtris. ⁊ tamē eo ipſo ꝙ hoc dicit ſine peccato ſe non eſſe declarat In multis. n. offen. o. C. I.

ſ ex noſtra parte

te p̄ nobis. Salutate fratres om

† ſ quod eſt ſignum dilectionis ſ ſalutate ⁊ epiſtolam oſtendite

nes †i oſculo ſancto. Adiuro vos

per dominum: vt legatur epiſtola

† ſ in baptiſmo ſanctificatis. vel perfectis. vt inde proficiant.

hec omnibus †ſanctis fratribus.

Gratia domini noſtri iheſu chri

ſti vobiſcum amen.

Epiſtola ad theſſalonicēſes prima finit. Argumentum in ſecundā incipit.

Ad theſſalōicēſes ſecūdam ſcribit epiſtolam apoſtolus. ⁊ notum facit eis de temporibus nouiſſimis. ⁊ de aduerſarij deiectione. Scribit hanc epiſtolam ab athenis per tituꝫ diaconem ⁊ oneſinum acholithum.

Argumentum finit. Epiſtola pauli ad theſſalonicenſes ſcd̄a incipit.

C. I.

ſ Iſti tres ſunt quoruꝫ no

Paulus ⁊ ſil

mine ſcribitur hec ⁊ prima

uanus ⁊ thimothe

epiſtola ſ ſcribit vel hūt

us eccleſie theſſa

ſ exiſtenti

lonicenſium in deo patre noſtro et

domio iheſu chriſto. Gratia vobiſ

ſ a quo hec non a nobis

⁊ pax a deo patre noſtro ⁊ domi

† ſ quaſi quod tenetis tenete. q; bonū de quo ſp debemus gratias. ⁊ nunq̄ ſoluere poſſum⁹ vt dignum eſt.

no iheſu chriſto. †Gratias agere

Paulus et ſil. Quia in prima epiſtola quedaꝫ dixit de aduentu domini. ⁊ reſurrectione mortuorum. nunc aliam ſcribit epiſtolam. in qua ſigt licet obſcure. neq; enim aperte poteſt. de abolitione romani regni. ⁊ de antichriſto. et de ingētudine quorundā

Hanc epiſtolā ſcribit item apoſtol⁹ theſſalonicenſibus. Orta enim apud eos grauiori tribulatione: item monet eos ad patientiam. oſtendens iuſtum dei iudicium vt boni gloriam conſequātur. mali penam. Scribit etiam non inſtare diē domini. ſicut occaſiōe prioris epiſtole videbatur. Cuꝫ enim priorem epiſtolam legēdo perueniſſent ad illum locum vbi dicit apoſtolus. Mortui in aduentu ei⁹ reſurgent primi. Deīde nos qui viuimus. qui reſidui ſumus. ſimul rapiemur cū ill̄ &c ꝯturbati ſunt nimiumq; ꝯterriti putantes vicinum diem dn̄i. ne dānarēt eo ꝙ tarde ad fidē veniētes īperfecti eēnt. Idēq; h̄ ꝯperto ſcripſit eis non īminere diē iudicij ſuo tp̄e ne aplus in h̄ mētit⁹ p̄ oīa reprobarēt. vel ne dyabol⁹ h̄ expectantib⁹ aliqua fraude illuderet. Corrigit etiam aſperius inquietos

Et eſt intētio apl̄i bonos ⁊ q̄etos ad patiāꝫ monere. ⁊ inq̄etos corrigere ⁊ q̄ obſcure ī precedēti epl̄a dixerat hic aliquatenus apire.

Prīo ſalutat. deīde gr̄as agit de boīs eoꝝ. poſtea monet ad patiām et ꝯſtātiā. Iñ aſſerit. ꝙ aduētū xp̄i antixp̄ſ p̄ueniet ⁊ aliq̄ aduēt⁹ antixp̄i ſigt licet obſcura denūciat. agēs de abolitōe romani regni ⁊ interfectōe antixp̄i Circa finē vero vt curioſos corripiāt obſecrat.

Gratias agere &c. Hic gr̄as agit deo de bonis eorum. ne forte de

tanto bono quod ex deo habebant extollentur tanquam a ſeipſis habentes.

In inuicem. Vt ſcilicet qui diligitur diligat alios. ⁊ mutuis obſequijs charitatem oſtendat.

Quas ſuſtinetis. Ideo gloriamur quia ſuſtinetis. ita vt ſitis exemplum ⁊ documentum alijs. ꝙ iuſte iudicat deus. dum ſuos pmittit affligi. malos proſperari. Videt enim vos ex malis in melius proficere. illos ex proſperis deteriores eſſe. ⁊ ita eſtis eis exemplo. ne fatigentur dum corripiuntur a deo: q̄ affligit omnem filium quē recipit. apud quē eſt iuſtum vt incipiat a domo eius iudiciū. vnde petrus ait: Tempus eſt vt icipiat a domo eius iudicium. Iuſti iudicij dico quod ⁊ reſpectu preſentium videri poteſt: dum boni meliores. mali efficiuntur deteriores. Tamē hac condicōne dico iuſti. Si iuſtum eſt apd deum ⁊c̄. Quaſi iuſtū appet iudicium. quo ī preſenti iudicat deus. Si attendatur iudicium futurū. vbi manifeſte omnibus patet iuſticia. dum reddit ſingulis ſcd̄m merita. per quod ⁊ preſentia iuſta eſſe probantur finalit̄. ſ. ſi iuſtum ē dari his penam. vobis requiē. Si quis enim finē hūc attendit nō iniuſtū eē dicit bonos purgari. malos ſordeſcere. ſicut vtriq̄ ex ſua vita meruere. Simile huic dicit dauid. exiſtimabam vt cognoſcerē h̄ labor eſt an̄ me. donec intrē in ſanctuariū dei ⁊ ītelligā in nouiſſimis eoꝝ. h̄ tamen ex preſentib⁹ videri pōt. vn̄ ſubdit. Veruntamē propt̄ dolos poſuiſti eis deieciſti eos dū alleua. ⁊c̄.

In exemplū iuſti iudicij. ſ. futuri. Si enim tam ſeuere punit peccata in penitentibus. quid faciet induratis? vt intelligatur ꝙ nō pcet impijs. qui non parcit iuſtis. Iuſti. ſi tamen iuſtum eſt. quod conſtat eſſe. Non enim ponitur hic ſi tn̄ pro dubitatōne ſ₃ pro affirmatōne. vnde aliuſ interpres ait. Si quidem iuſtum eſt ⁊c̄.

In reuelatōe. Incipit oñdere q̄₃ horribilis tribulatio illis. ⁊ q̄₃ iocūda requies iſtis futura eſt.

Domini iheſu. venientis in flama ignis. non ꝙ ſit flama circundatus: ſed per effectum. quia inimicos exuret. Vel ideo dicit in flama ignis. quia ignis erit in mundo. qui precedet eum tantum ſpacium aeris occupās q̄tū occupauit aqua in diluuio. qui exuret terram ⁊ craſſitudinē aeris ⁊ purgabit electos

ſ a quo hoc. non a nobis
debemus deo ſemper pro vobis
† ſ quia pro magnis bonis magne gratie agēde.
fratres ita † vt dignū eſt. Quoniā
ſ ſuper hoc qd̄ olim fuit. non decreſcit in tribulationibus ſ magis ac magis.
ſupercreſcit fides veſtra. ⁊ abundat charitas vniuſcuiuſq̄ veſtrum
ſ in vos ſ tm̄ creſcit ſ apoſtoli ſ qui nō de paruo gloriaremur
in inuicem. ita vt et noſipſi in vobis gloriemur † in eccleſijs dei: pro
† ſ quibus de vobis damus exemplum. videte ergo ne ſitis exemplū defectus.
ſ pro vobis gloriamur ⁊ maxime.
ſ Seruata
patientia veſtra ⁊ fide in omnibus
ſ de loco ad locum ſ tormentis
perſecutionibus veſtris ⁊ tribulationibus † quas ſuſtinetis in exemplum iuſti iudicij dei: vt digni habeamini † in regno dei. ⁖ pro quo et patimini. † ſi tamen iuſtū eſt apud deum retribuere tribulationem his
† ſ que oſtendunt quid in iudicio patientibus ⁊ inferentibus ſit dandum.
ſ id ſ int̄ alios gloſi
† ſ in eterna beatitudine. vel eccleſia quam hic regit. ⁖ ſ vt digni ſitis.
ſ non ſolum bona operamini. † ſ alius iterpres ait Siquidem iuſtum eſt.
ſ in pura ⁊ ſimplici natura iuſticie
qui vos tribulant. ⁊ vobis qui tribulamini requiem nobiſcum in reuelatōne domini iheſu † de celo ⁖ cū
ſ equalem nobis
ſ Quaſi. iuſtum eſt illis dare penam. vobis requiem. quod vtiq̄ fiet in re. ſ manifeſtatōne
† ſ venientis ⁖ ſ tunc gloria his terror illis
angelis virtutis ei⁹ in flama ignis dantis vindictam his † qui nouerunt deum. ⁊ † qui non obediunt euāgelio domini noſtri iheſu chriſti. Qui † penas dabunt in interitu eternas † a facie ⁖ domini ⁊ a gloria
ſ quorum miniſterio virtus dei apparebit. dum bonos eligent: malos mittent foras. ſ ignis erit ī mundo ſ inferentis. † ſ qui fidem non receperunt
† ſ vt hereticis ⁊ falſis chriſtianis ſ non exequūtur que receperunt
ſ cui obediendum eſſet. quia eſt eo
† ſ aggrauat penas. ſ vtriq̄ ſcilicet. neſcientes ⁊ ſcientes
ſ non corporis ⁊ anime diſſolutōe terminabiles
† ſ remoti ⁖ ſ ne eum videant ⁊ gloriam quam virtus ſua ſanctis dabit

Hiis qui non noue. Nā alij ſunt q̄ neſciūt legē. Et qui nō obediūt. q₂ alij ſunt qui ſciunt. ſ₃ non exequuntur

Dabunt pe. Id ē. ſuſtinebūt. Dare enī aliquando ponit̄ p ſuſtinere ita ⁊ h̄. ⁊ cōgrue. Qui enī patitur dat ei quē offendit penas quaſi gratas.

† ſ Et hec p̄dicta fient ⁖ ſ ita eos glorificabit ꝙ glorioſus in eis apparebit. ſ Ecce que gloria ſanctorum
virtutis ei⁹: † cū venerit ⁖ glorificari in ſanctis eiuſ. ⁊ admirabilis fieri ⁖ in omnibus † qui crediderunt: quia teſtimonium noſtrum creditum eſt † ſuper vos ⁖ in ⁖ die illo. In quo oramus etiam ſemper pro vobis vt dignetur vos vocatōne ſua deus noſter. † ⁊ impleat ⁖ omnem volūtatē ſue bonitatis. ⁊ op⁹ fidei in virtute vt † clarificetur nomē domini noſtri iheſu chriſti in vobis. ⁊ vos in illo ſcd̄m † gratiam dei noſtri ⁊ domini iheſu chriſti.
⁖ ſ Etiam minoribus † ſ ⁊ ſi tempus operandi nō habuerunt
† ſ quamuis ſuper humanum ſenſum eſſet. vel vobis dn̄ans non querentibus rationem ⁖ ſ id ē. de ⁖ ſ vel in illo die. i. propter illum diem vt tunc liberemini ſ reuelationis domini.
ſ dignos iudicet quos vocet ad regnum per gratiam
† ſ interim ⁖ ſ vt plene faciat velle omne bonum
ſ p id ē ſ vt īpleat.
ſ conſtantia † ſ ita īpleat vt ſ in hac vita ſ in vobis ſ celebri fama ⁊ honore
ſ clarificemini ī futuro † ſ pluſq̄₃ digni ſitis. vel ſicut homo chriſtus clarificatus eſt.

In interitu eternas. Quaſi ſemper ſentient penas. non tn̄ ſemper deficiēt.

Cum venerit glori. ⁊c̄. Et admirabilis fi. ⁊c̄. Ipſe enim clarus ⁊ mirabilis videbitur in credētibus. Seuerus autem appebit in incredulos cum eos penis eternis coartabit. Et ē horum verborū breuis ſenſus Veniet punire malos ⁊ glorificare bonos

Quia teſti. no. Ideo vobis tribulatis dabit requiem nobiſcū. quia teſtimoniū id ē. quidquid dixim⁹ de illo die iudicij credidiſtis de gloria bonoꝝ ⁊ pena maloꝝ.

In quo etiam ordo verboꝝ talis ē In quo die. Vt dignet̄ vos ⁊c̄. Id ē. dignos iudicet. ſp oram⁹. Vel In quo. i. pro quo. vel cui⁹ diei periculo vitādo Eciā oro ſēper pro vobis. Pro vitando enī periculo illius diei. ſemp orandum eſt.

Opus fidei ⁊c̄. Id eſt. confeſſionem. que proprie eſt opus fidei. in v̄tute vt a cōfeſſiōe nullo modo flecti poſſint. Vel opus fidei omne bonū quod fides exigit. ⁊ ſine quibus fides mortua eſt.

Vel In virtute perſeuerantie vt ſcilicet det vobis perſeuerantiam vſq̄ in finem.

C. II.

R Ogam⁹ autē
ſ non ſolū oramus ſed rogam⁹.
vos fratres per aduentum domini noſtri iheſu chriſti † ⁊ noſtre ⁖ cōgregationis † in ⁖ ipſum: vt non cito moueamini a veſtro † ſenſu neq̄ terreamini. neq̄ per ſpiritum. neq̄ per ſermonem. neq̄ per epiſtolam
ſ Si vultis vt vobis proſit aduētus chriſti futurus ſ ad iudicium
† ſ per aduentum ⁖ ſ omnium ſanctorum. ſ Si vultis eſſe in ea ſ venture
† ſ tendentis ⁖ ſ chriſtum. vt ad corpus aquile. vel in identitatem vt mente ⁊ corpore viuamus. qui modo in diuerſum tendimus ſ Quid:
ſ nec parum titubetis † ſ puro intellectu
ſ q. p vicino periculo. i quaſi inſtet dies domini.
ſ alicuius pſeudo apoſtoli qui hoc exponat de ſcripturis

C. II.

Rogamus autem vos fratres. Huculq̄ dixit ſe eis grās agere ⁊ orare. Hic determinat de die iudicij obſecrans eos. ne leuiter ⁊ facile de aduentu dn̄i. quaſi de prope imminenti opinionem recipiant vel terreātur.

Non cito moueamini. Quaſi. Si moueamini cito ē. nichil enim vobis infertur quod diu duret.

Neq̄ per ſpiritum. Id ē. ſi malignus ſpūs quaſi angelus lucis apparēs in viſione hoc vobis pſuadeat. Vel ſi quis dicat p ſpm̄ſanctum reuelantem h̄ ſe cognouiſſe ꝙ dies iudicij immineat.

Neq̄ per epiſtolam ⁊c̄. Solent enī tergiuerſatores vt fallāt ſub noīe clari alicui⁹ viri epl̄am fingere. vt autoritas noīs poſſit commendare. quod per ſeipſum recipi non poſſet.

Quaſi inſtet di. do. Non quādo velit vt habeāt ſuccinctos lūbos ⁊ lucernas ardentes · in manibus expectantes quādo reuertatur dominꝰ a nuptijs. Augꝰ. ad iſiciū. In q̄ eī queq3 inuenerit ſuꝰ nouiſſimꝰ dies · in h̄ eū ꝯp̄hēdet mūdi nouiſſimꝰ dies · q2 q̄lis q̄ſq3 ī die illo morit' tal' in die illo iu dicabit' · et ideo vigilare debet omnis chriſtianus ne impatum eum inueni at domini aduētꝰ. Imparatū enī inueniet dies ille · quē impatū inuenerit vite huius dies vltimus. Et ideo non ait ſolum ne terreamini vel ſeduca mini · ſ3 addit. Quaſi inſtet dies dn̄i · Hoc ideo dicit ne ipſa ꝑtur batione dum incauti inuenirent' · poſſent ſe duci ad adorādū dya bolū · qui hoc agebat · vt ſub nomine chriſti apparēs faceret ſe ado rari · qđ vt non poſſit · tempꝰ ⁊ ſigna aduentꝰ aplꝰs pſcripſit.

Quoniam niſi venerit. Occulte lo quitur de deſtructōne imperij romani: ne irri taret eos ad pſecutōez eccleſie. Vl' h̄ dicit de ſpūali impio romane eccleſie · vel diſceſſione a fide.

Niſi venerit refuga primum augꝰ. Sic aliq̄ codices hēnt. Qđ nulli dubium eſt de antichriſto eū dixiſ ſe · quē refugam vocat vtiq3 a dn̄o deo. Si enī hoc de oībꝰ impijs merito dici pōt · quāto magis de iſto.

Filius perditi onis · Antichriſtꝰ nō ꝑ naturā · ſ3 ꝑ imitatio nem.

In tēplo. Vel ī templum. Aug. Non nulli n̄ ipm pncipē tā tū · ſ3 vniuerſum corpꝰ eius · i · ad eū pertinētē hoīm multitudinem ſi mul cum ipſo principe ſuo h̄ loco intelligi vo lunt · rectiuſ q3 dici pu tāt · ſicut ⁊ in greco eſt · nō in tēplo · ſ3 in tēplū dei ſedeat · q̄ſi ipſe cū ſuis ſit templū dei qđ ē eccleſia · ſicut dr̄ ſedet in amicum · i · vt amicꝰ.

ſ sub noīe meo miſſā. ſ non

tanquam per nos miſſam: quaſi in

cum velit illos paratos eſſe † ſ quid per ſingula

ſtet dies domini. † Ne quis vos

† ſ alio etiam a predictis. ⁖ ſ ſed non inſtat dies domini niſi prius gentes a romano diſcedant im perio · non q̄ ſtatim poſt.

ſeducat † vllo modo. ⁖ Quoniam

ſ vel diſſenſio ſ niſi.

niſi venerit † diſceſſio primum · et re

† ſ cuius iam ſpēs precedit ſ non deus ſ totus ⁖ ſ ſeruus ⁊ fons

uelatus fuerit † homo ⁖ peccati filꝰ

ſ diaboli qui perdidit homines. vel q̄ ipſe perdē dus · ⁊ alios perdens. † ſ chriſto ⁊ membus eius. ſ vnde antichriſtus dicitur.

perditionis · qui † aduerſatur et ex

ſ effert ſe † ſ vel falſa opinione vt dij gentium · vel beneficij gratia vt ſancti.

tollitur ſupra omne † quod dicit' de

ſ vt deus trinitas † ſ vel in templuz ſ · i · in eccleſia · vel in templo a romanis deſtructo qđ tunc iudei reedificabunt

us aut quod colitur: ita vt in † tem

plo dei ſedeat: oſtendens ſe tanq̄

⁖ ſ ita debetis credere · quia idem olim dixi.

ſit deus. ⁖ Nonne retinetis q̄ cum

† ſ de aduentu antichriſti · ⁊ de die iudicij

adhuc eſſem apud vos † hec dicebā

† ſ hoc retinet' ⁖ ſ quid ſit in cā more eius ſ · ſ · q̄ nondum eſt diſceſſio

vobis? † Et nunc quid ⁖ detineat

† ſ ita tamen ſ manifeſtꝰ fiat ⁖ ſ ſibi congruo vt deus diſpoſuit ſ ſcilicet poſtq̄ fuerit diſceſſio

ſcitis: † vt reueletur ⁖ in ſuo tempo

ſ ſuo tempore reuelabitur: quia iā3 non ī ſuo ſecreto iniquitas operatur · i · mali ⁊ ficti qui ſunt in eccleſia

re. Nam myſterium iam operatur

† ſ hoc reſtat. ⁖ ſ imperat. ſ romanum imperium vel fidem.

iniquitatis · † tantum vt qui ⁖ tenet

nunc teneat: donec de medio fiat.

ſ parata ſede † ſ manifeſtabitur ⁖ ſ antichriſtꝰ ſ q̄ nec modo nec tunc eſt timēdus · quia ſequitur que do · ꝛc.

Et tunc † reuelabitur ⁖ ille iniquus

Daymo. Naſce tur aūt antichriſtꝰ in babilonie de tribu dan · iuxta qđ iacob ait. Fiat dan coluber in via · ceraſtes in ſemita. Et cū venerit hieroſolimā circūcidet ſe di cens iudeis. Ego ſum xp̄s vobis pmiſſus. Tunc pfluent ad eū oēs iudei · ⁊ reedificabunt tēplū a romanis deſtructū · ſedebitq3 ibi dicēs ſe eē deū.

Tanq̄ ſit deus. Nam ſicut in chriſto ois plenitudo diuinitatis ha bitauit · ita in antichriſto plenitudo malicie ⁊ ois iniquitas habitabit · q2 in ip̄o erit caput oīm maloꝝ · ſ · dyabolꝰ: q̄ eſt rex ſup oēs filios ſupbie.

Scitis. Quia eos ſcire dicit quid detineat · nec apte exponit · ⁊ iō nos neſcimꝰ · niſi qđ quidā ſuſpicant' de romano impio dictū fuiſſe donec tolla tur · vel de medio fiat. Et iō aplm non id apte ſcribere voluiſſe ne calūnia3 · ſ · incurreret · q̄ imperio romano male optauerit cū ſperaret' eternū. Et hoc qđ dixit. Iā enī miſteriū opatur iniquitatis · neronem voluerūt intelligi · cꝰ facta velut antichriſti videbant' · vn̄ non nulli vel viuū raptū occultari do nec ſuo tp̄e reuelet' · vel occiſū reſurrecturꝫ ⁊ futurꝫ antichriſtu3 ſuſpicabant'. Quida3 putant hoc dictum eſſe de malis ⁊ fictis qui ſunt in eccleſia tā diu

donec ꝑueniāt ad tm̄ numerꝝ · q̄ antichriſto magnū faciat pplm. Et hoc di cūt eē myſteriū iniquitatis · q2 videtur occultū. Et de hoc dictū eſſe. Quid nūc detineat ſcitis. Et cū ait · vt qui tenet nūc teneat dicunt aplm hortari fi deles vt in fide quā tenent · tenacit' perſeuerēt · donec exeat de medio eccl'ie myſteriū iniquitatis quod nūc occultū eſt. Et eſt ſenſus. Tm̄ hoc ſupeſt a gendum · vt qui tenet nūc fidē · teneat · i · firmiter in ea perſeueret · donec iniq̄ tas · i · ficti exeat de medio eccleſie que nunc occulta eſt · i · manifeſte ab ea re cedāt · vn̄ de nob exie runt · ſ3 nō e · ex nobis · ita tunc aperte.

quem dominus iheſus interficiet

ſ precepto · virtute † ſ dicens. Ite maledicti ī ignē eter · ſ cum cum omnibus membris in claro aduē tu ſuo

ſpiritu oris ſui: † ⁊ deſtruet illuſtra

ſ · ſ · antichriſti.

tione aduentus ſui eū cuius eſt ad

† ſ quia dyabolo inſtigante totum faciet · non ta men ſine ſenſu · vt frenetici qui culpam nō habēt de malis.

uentus † ſecundum operationem

† ſ humane poteſtatis ⁊ diuitiarum ⁖ ſ minoribꝰ

ſathane · † in omni virtute ⁊ ⁖ ſignis

ſ maioribus † ſ quia per magicam artem non ve ram ſed per fantaſiam deludet hoīes · ſicut ſymon magus quendam qui ſe eum occidere putans ari etem decollauit ſ quia mendacium confirmat eū ſcilicet eſſe deum

⁊ prodigijs † mendacibus · ⁊ in om

ſ minis blanditijs · ⁊ omnibꝰ modis † ſ qui ꝑ ditioni dediti ſunt

ni ſeductione iniquitatis · † his qui

ſ · i · ideo † ſ · i · chriſtum · qui charita tem omnibus oſtendit ⁖ ſ · i · chriſti in quo implen tur promiſſa

pereunt: eo q̄ † charitatem ⁖ verita

ſ qua recepta ſal uarentur

tis non receperunt vt ſalui fierent

ſ quia non receperunt veritatem † ſ permittet ve nire ad eos ⁖ ſ eum qui eſt ipſa malicia · quia pa ter omnis malicie ⁊ iniquitatis.

Ideo † mittet illis deus ⁖ operatio

ſ q̄ antichriſtꝰ deꝰ ſit

nem erroris · vt credant mēdacio:

ſ tandem aperte interim occulte.

vt iudicentur omnes qui non cre

ſ chriſto qui vere deus

diderunt veritati · ſed conſenſerūt

ſ antichriſto † ſ de illis ita · vos autez venietis ad ſalutem · quia recepiſtis veritatez vnde gratias agi mus deo. Et hoc eſt q̄ ait. Nos autem

iniquitati. † Nos autem debemus

gratias agere ſemper deo pro vo

ſ ab eterno.

bis fratres dilecti a deo q̄ elegerit

Suo tēpore. Hieroꝰ. Cōpleta ac ceſſiōe ad romanū im perium · ⁊ ad romane eccleſie obediētiā ade rit diſceſſio ab vtroq3 īpio · q̄ impleta aderit ille iniquuſ · īpleto tp̄e mīe quo plenitudo gē tiū intrat ad fidē · reue labit' diſceſſio ⁊ ſic iſta bit dies dn̄i.

Nam myſteri um ꝛc. Iam in ipſis initijs acceſſionis inue nit' iniq̄tas · ſ3 myſtica · i · pietatꝫ noīe palliata vt velint haberi mini ſtri xp̄i cū ſint pſeudo.

Nā myſteriū Hay mo. Ia3 dyabolꝰ oc culte ꝑ neronē · ⁊ alios occidebat martires · ſic ꝑ illū tūc apte facturꝰ ē occidēdo helyam et enoch alios q3 pluri mos · ⁊ ſunt nero ⁊ alij vmbra futuri antichri ſti ſicut abel ⁊ dauid chriſti.

Donec de me dio. f. i. tollat' illa po teſtas romani imperij đ medio mūdi · q2 oēs vndiq3 romam q̄ſi ad caput ꝯfluebant. Vel q̄ fidē tenet teneat do nec ipſa refrigeſcat. Vel q̄ detinet illu3 · i · acceſſio ad fidē detine at donec ipſa tollatur de medio. Vel donec iniq̄tas q̄ modo ē my ſtica fiat de med · i · q̄ſi de ꝯmūibꝫ · vt nō eru beſcat hō adulterari vel furari ſicut nec am bulare vel loqui.

De medio fiat. Sc3 diſceſſio · i · manifeſte appareat · ⁊ tūc iā reuelata diſceſſiōe a deo vero iā refrigerata charitate ex abūdātia iniq̄tatis reuel · ꝛc

Spū · o · Id ē ꝟtute ſpūſſancti q̄ dr̄ ſpūs oris · q2 ab eo procedit.

Spū · o · Id eſt · potentia iuſſionis ſue ſiue ꝑ ſe · ſiue ꝑ michaelem. Occi detur aūt vt doctores tradūt in monte oliueti in papilione ⁊ ſolio ſuo · ī il lo loco · cōtra quē dn̄s aſcendit in celos. Illo īterfecto nō ſtatim veniet xp̄s ſ3 vt in daniele intelligit' · cōcedentur electis ad ꝑnitentiā dies · xl v · quātū poſt dominus venturus ſit penitus ignoratur.

Mēdacibus. Augꝰ. Vel quia non vera vt videntur · ſ3 fantaſtica. Vel ſi vera: dei permiſſione ad mendacium trahunt.

Ideo mittet illis deus ꝛc. Aug. Deꝰ dyabolū iſta facere pmit tet · iuſto q̄dē iudicio q̄uis faciet ille iniq̄ maligno q3 conſilio. Proinde iu dicati ſeducūtur ⁊ ſeducti iudicabūtur: ſ3 iudicati iudicio dei occulte iuſto · ⁊ iuſte occulto ſeducentur. Seducti aūt iudicabuntur nouiſſimo manife ſto q3 iudicio per chriſtum iuſtiſſime iudicaturꝫ iniuſtiſſime iudicatum

¶ Primitias. Ut ſcilicet nõ in illo periculoſo tẽpore vltimo: ſed ĩ primitiua eccleſia crederemus in chriſtũ atq; fidẽ confiteremur. Uel nos aploſ primitias omniuz credentiuz. quia apoſtoli primi crediderunt ⁊ hoc ĩ ſalutem oĩm gentium.

¶ In acquiſitionem. Uel vt ſitis acquiſitio in qua deꝰ glorificetur.

¶ Et dedit cõ. Pro mittendo celorum regnum.

¶ In gratia. Id ẽ per grãm quam dedit ſperamus eterna. Uel gratia non merito noſtro

C. III.

¶ Orate pro nobis ⁊c. Orandum eẽ hortatur vt dignetur deus doctrinam ſuaz infatigabili curſu dirigere ⁊ trãſfundere per ora aploꝝ in aures audientiũ. ⁊ ab auribus in corda. vt compeſcãtur maloꝝ ſeditiones. vnde ſubdit. vt liberemur.

¶ Liberemur A pſeudo. ne noſtros ſeducant. vel nobis inſidias tendãt. Uel Liberemur ab importunis. Id ẽ. infidelibus qui reſiſtunt verbo dei. nec ſtant in portu quietis. Et malis. Qui perſequũtur infideles. Ideo dico liberemur: qꝛ nõduz acceperunt omnes fidem per me q̇ accepturi ſũt. Uel oẽs qui importuni non habent fidem: ſed vos q̇ habetis confirmabit deus. vñ ſubdit. fidelis ⁊c.

¶ Nõ eni. o. eſt. f. i. nec vobis orantibꝰ oẽs ſunt credituri: ſed tm̃ preordinati in vitã eternã. predeſtinati in adoptõnem filioꝝ.

¶ Nõ enim. o. ⁊c. Iõ aũt deꝰ p oĩoes credẽtiũ nondũ credẽtes credere facit. vt oñdat qꝛ ipſe facit. Nemo ẽ enĩ tã impiꝰ. tã ingenio tardꝰ. q̇ nõ videat deũ facere. qd̕ rogari ſe p̃cepit vt faciat. Et ſciendũ qꝛ poſſe hr̃e fidẽ. ſicut poſſe hr̃e charitatẽ natura ẽ hoim hr̃e aũt fidẽ ſicut hr̃e charitatẽ grã ẽ fideliũ. Sꝫ cũ volũtas credẽdi alijs p̃pat a dño. diſcernẽdũ eſt quid veniat de miã eiꝰ. ⁊ q̇d de iudicio. vniuerſe enĩ vie dñi miã ⁊ veritas. Inueſtigabiles igitur ſunt ⁊ miſericordia q̇ liberat gratis. ⁊ veritas qua iuſte iudicat.

¶ Denũciamus. De curioſis ĩcipit ⁊ ocioſis monẽs bonos vt eos cor

ſ ⁊ vos ſ fidei ſ eternam.
nos deus primitias in ſalutem in
ſ poſitos ſ qui in baptiſ. ſanctificat.
ſanctificationeꝫ ſpiritus ⁊ ĩ fide ve
ſ chriſti. † ſ fidem ſicut gratis elegit vos ab eterno. ita ⁊ gratis voc. ſ per quid ad fidem venerint ſubdit. ſ auerſos.
ritatis: † in quam ⁊ vocauit vos p
† ſ vt per fidem acquiratis gloriam
euangelium noſtrum in † acquiſiti
ſ quã chriſtus habet
onem glorie domini noſtri iheſu
ſ quia hec bona ſunt vobis. et non inſtat dies domin ſ † in fide ſ ĩmobiles. ſ et vt ſtetis
chriſti. Itaq; fratres † ſtate ⁊ tenete
† ſ a nobis ſ vſq; ad intellectum ſ preſentem
traditões † qs didiciſtis ſiue p ſmo
ſ ego moneo. ſed
nẽ ſiue p eplãz noſtraz. Ipſe ãt do
minus noſter iheſus chriſtus. et
ſ potentia. qua creator eſt vniuerſorum † ſ affectu dulcedine charitatis † ſ dando filium p nobis
deꝰ † ⁊ pater noſter qui † dilexit nos
ſ chriſtũ circa miſerias ſeculi. et ĩ futuro.
⁊ dedit conſolationem eternam ⁊
† ſ qꝛ de exilio ipſo ad patriam veniemus † ſ ipſe qui iam tot fecit.
ſpem † bonã in gratia: † exhortetur
ſ voluntates ſ contra impugnato. es.
corda veſtra. ⁊ confirmet in omni
opere ⁊ ſermone bono.

C. III.

De cetero fra
ſ euangelium quod deus dedit vobis. vel quod de deo agi.
tres orate pro nobis. † vt ſermo do
† ſ ſine impedimento ad omnes gentes vt multi velociter conuertant † ſ clarus ⁊ intelligibilis fiat omnibus. ſ cucurrit
mini † currat † ⁊ clarificetur. ſicut et
ſ a pſeudo † ſ improbis diſputando.
apd vos. ⁊ vt liberemur † ab iportu
† ſ qui falſa predicant † ſ Id eſt. quorum nullus fidem habet: ſed eſt error quod tenent
nis ⁊ † malis hominibus. † Nõ eni
ſ orate vt liberemur.
omnium eſt fides. Fidelis autem
ſ verus in promiſſis ſ ne importuni decipiant
deus eſt qui confirmabit vos ⁊ cu
ſ hec omnia vobis diximus: nec puto fruſtra
ſtodiet a malo. Confidimus autez
ſ qui in vobis operabitur
de vobis frẽs ĩ domino. qm̃ que
precipimus ⁊ facitis ⁊ facietis.
ſ qd̕ vt ſic † ſ ſi quid tortum eſt † ſ volũtates vt exiſtant
Dominus autem † dirigat † corda
† ſ quam deus dat. vel vt deum diligatis. † ſ vt patientes ſitis ſicut ⁊ chriſtus
veſtra † in charitate dei † ⁊ in patiẽ
† ſ Que precipimus f. c. etis: ſed qui noluerit ex communicetur.
tia chriſti. † Denunciamus autem
vobis fratres in nomine domini
ſ per iheſum. precipimus. vel honor dei eſt. ſi morbida ouis excluditur ſ in honore chriſti. ſ † non communicetis eis
noſtri iheſu chriſti. vt † ſubtrahatiſ
vos ab omni fratre ambulante in
ſ aliter q̃ ordo nature exigit ſ ãbulante † ſ idẽ non ſecundum doctrinam quam tradidimus eis.
ordinate. † ⁊ non ſecunduz † traditi
onem quam acceperunt a nobis.
ſ ideo debetis vos ſubtrahere ſ in quibus
Ipſi enim ſcitis quemadmodum
† ſ vere oportet imitari nos. quia boni.
opteat nos imitari. † Quoniã non
ſ ſine labore.
inquieti fuimus inter vos. neq; gra
ſ q ſumptum ab alijs ſ contra gratis ſ vſq; ad fatigationem
tis panem manducauimus ab ali
quo: ſed in labore et fatigatione
ſ contra ab aliquo
nocte ⁊ die operantes. ne quez ve
† ſ ideo multomagis iſti debent viuere de labore ſuo qui non habent hãc ptãtem ſ ideo non accepimus.
ſtrum grauaremus. † Nõ quaſi nõ
† ſ pro alia cauſa hic q̃ apud corinthios abſtinuit hic enim pro exemplo dando. Ibi pro repellendis pſeudo.
habuerimus poteſtatẽ: † ſed vt noſ
† ſ vt vos imitamini ⁊ ocium dimittatis
metipſos formaz daremus † vobis
† ſ operabar inter vos ad exemplum veſtrum. ſic enim faciendum docebam
ad imitandum nos. † Nam et cum
eſſemus apud vos hec denuncia
bamus vobis. quoniaz ſi quis nõ
† ſ ideo hoc precipio. ſ ratio cur laboris ſui mentionem fecerit
vult operari. nec mãducet. † Audi
uimus enim quoſdã inter vos am
bulare in quiete. nihil operantes
ſ de alienis ſ hoc modo merentur paſci
ſed curioſe agentes. His autem q̇
ciuſmodi ſunt: denunciamus ⁊ ob
ſecramus in domino iheſu chriſto
ſ non rumoroſi. ſ proprij
vt cum ſilentio operantes ſuuz pa
laboris † ſ ne autem occaſiõe hac ceſſarẽt miniſtrare pauperibus hoc addidit.
nem manducent. † Uos autem fra
ſ pauperibus
tres nolite deficere benefacientes.
ſ precipimus vt operentur ⁊c. ſ huic.
Q ſi quis nõ obedierit verbo no
ſ dei mandato ſ qui ſit mihi ſignificate vel reprehendite ſ vel p eplãz vrãz hũc notate nobis
ſtro per epiſtolam hunc notate: et
non commiſceamini cum illo vt

ripiãt.

¶ Ipſi enim. Et cũ illi hec nõ faciãt. debetis vitare. Uel nõ ambulãt ſcd̕m traditõem ſcitis eĩ q̃uo me habui qd̕ in ill̕ nõ videtis. qĩ nõ ẽ opꝰ vt exponã vobis eã traditõez qꝛ eã ſcitis. q̇ nõ inqeti. vt q̇ aliẽa negocia curãt vagãtes hac illac.

¶ Sed vt noſm. for. da ⁊c. Notãdũ qꝛ apl̕s nõ ſolũ verbis docebat. ſꝫ hortabat̕ ⁊ factis. Ydonei eĩ mgr̃i ẽ q̃ docet v̕bis opibꝰ explere. Etſi eĩ manifeſte v̕a eẽ nõ ignorent̕. q̃ docetur tñ ſi negligi cpperit a mgr̃o. nõ facile proficiũt. Audiẽtibꝰ eĩ magꝭ opa ſuadẽt q̃ v̕ba. Iõq; magnis p̃conijs remunerãdi ſũt q̇ negligẽtibꝰ mgr̃is d̕ ſol̕ v̕bis pficiũt. Apl̕s g̃ forma erat his ⁊ q̇ tenues erãt ſbã ĩ plebe. vt diſcerẽt libtatẽ ſuã nõ amittere. Uñ ⁊ ſalomõ. Raro inq̇t infe res pedẽ ad amicũ tuũ ne ſatiatꝰ tui oderit te. Qui enĩ freqũeter ad alienã mẽſã ꝯuenit. ocio deditus adulet̕ neceſſe ẽ paſcẽti ſe. cũ religio nr̃a ad libertatem hoĩes aduocet.

¶ Quoniã ſi quiſ nõ. v. ope. Aug. de ope mõachoꝝ. Dicũt q̇dã de opibꝰ ſpũalibꝰ ſꝫ aplm̃ p̃cepiſſe. alioquĩ ſi de ope corpali ſꝫ diceret. in q̃ vl̕ agricole vel opifices laborãt videret̕ ſẽtire adulꝰ dñm. q̇ in euãgelio ait Nolite ſoliciti eẽ quid mãducetis ⁊c. Sꝫ ſuꝑflue conantur ⁊ ſibi ⁊ ceteris caligineꝫ obducere. vt qd̕ vtilit̕ charitas monet. nõ ſoluꝫ facere nelit. ſꝫ nec intelligere. cũ m̃ltis alijs locꝭ eplaꝝ q̇d hic ſentiat apl̕s aptiſſime doceat. vult enĩ ſeruos dei corpalit̕ opari vñ viuãt vt nõ cõpellãtur egeſtate neceſſaria petere nec ẽ ꝯtra illud qd̕ p̃e dictũ ẽ. Nolite ſoliciti eẽ q̇d mã. ⁊c. Nõ enĩ hoc iõ dictũ eſt. vt nõ ꝓcurẽt q̃tũ neceſſitati ſat ẽ. vnde honeſte potuerũt. ſꝫ nõ vt iſta intueant̕ nec ꝓpter iſta faciant. q̇dquid euangelij p̃conio facere iubentur.

¶ Curioſe agẽtes. Hoc factuꝫ abhorret diſciplina dñica. eoꝝ enĩ dẽus vẽter eſt. qui feda cura neceſſaria ſibi prouident

¶ Nolite deficere. Quia etſi opentur. pñt tñ nonnullis indigere. Et ideo monet ne illi qui habeban t vnde ſeruis dei neceſſaria preberent. hac

occaſione pigreſcerent. Non enim in reprehenſionem venit qui humanus eſt in largiendo. ſed hic qui cum poſſit laborem ferre. ocioſe vult vitam agere.

Quod ſignũ in omni epiſtola ꝛc. Propter adulteratores ſcripturarum manu ſua in fine omnium epiſtolarum ſalutationem ſe ſubſcribere teſtatur: vt ſub nomine eius nulla epiſtola accipiatur que non fuerit manu eius ſubſcripta.

Timotheo in aſia relicto epiſcopo. ſcribit paulus de epiſcopali officio. quomodo pſeudo apoſtol' reſiſtat. q̃modo eccleſiam inſtituat. quales p̃ſbiteros vel diaconos ordiet. quales viduas honoret. quomodo ipſe in eccleſia ſe habeat. vel quomodo eam regat.

Hiero. Timotheus iſte fuit filius mulieris fidelis. patre gentili procreatus. ⁊ cũ non eſſet circuncíſus. ⁊ ipſe gentilis: huic dabant bonũ teſtimonium fratres qui erant lyſtris ⁊ hyconio. hunc voluit paulus proficiſci ſecuz. ⁊ ideo circuncidit. propter iudeos qui erant in illis locis.

Erat q̃ȝ eruditus tam diuinis ſcripturis q̃ȝ liberalibus artibus hunc apoſtolus creauit epiſcopum. ⁊ ideo eum admonet vt ſollicitus ſit in eccleſiaſtica ordinatione. Intentõ apoſtoli eſt in hac epiſtola iſtruere timotheum de epiſcopalis dignitatis officio. Modus talis. Primo ſalutat euz. Deinde monet vt pſeudo apoſtol' reſiſtat. Poſtea iſtruit de epiſcopali officio dicens: quales debeat ordinare preſbiteros ⁊ diacones. ⁊ quales debeant eſſe mulieres eorum. Deinde quales viduas recipere debeat. Et poſtea de modo correctionis inſtruit eũ. In fine admonet vt vitet prophanas nouitates.

ſ erubeſcat abiectus ab omnib' ⁊ ſic ſe ſubijciat ſ tamen. ſ vt odio
confundatur. Et nolite quaſi inimi
habeatis eum ſ ex dile
cuȝ exiſtimare: ſed corripite vt fra
ctione
trem. Ipſe autem dominus pacis
ſ hic ⁊ in futuro.
det vobis pacem ſempiternam in
ſ id eſt. ⁊ apud domeſticos ⁊ extraneos.
omni loco. Dominus cum omni
ſ vt pacem habeatis ſ ſcripta ẽ
bus vobis. Salutatio mea manu
pauli. q̃d eſt ſignuȝ in omni epiſto
ſ quomodo.
la. ita ſcribo. Gratia domini noſtri
iheſu chriſti cum omnibus vobis
amen.

Epiſtola ad theſſalonicenſes ſecũda explicit. Argumentuȝ in epiſtolam ad timotheum primaȝ incipit

Timotheum iſtruit ⁊ docet de ordinatione epiſcopat' ⁊ diaconij ⁊ omnis eccleſiaſtice diſcipline ſcribes eis a laodicia per tychicum diaconem.

Epiſtola ad timotheum prima incipit.

C. I.

Secũdũ imperium. Vnde. Segregate michi paulum ⁊ barnabã in opus ad quod elegi eos.

Gratia et miſericordia. In hac ſalutatione tria ponit que ei optat. cum in alijs tantum duo poſuerit. Miſericordia hic accipitur quod in alijs epiſtolis gratia dicitur. id eſt. remiſſio peccatoruȝ. Pax eſt tranquillitas animi. prelibatio eterne pacis. hec communiter omnibus optare ſolet. Gratia vero quam hic addit. epiſcopis optatur. id eſt. donatõ ſpiritusſancti qua miniſtri dei armantur.

Si. rogaui. Poſt ſalutatõnem prius de pſeudo repellendis incipit hic legem adhuc tenendam docentib'.

Rogaui dicit. vt affectum charitatis: ⁊ formam humilitatis oſtenderet.

Fabulis ⁊ genealogiis. Auguſtinus. Hereticus quidam inimicus legis ⁊ prophetarum exiſtimat apoſtolum hoc loco diuina eloquia fabulas appellaſſe. ſicut ⁊ alibi cum ait. prophanas ⁊ aniles fabulas deuita Quis ita non multum hereticus erraret. Cur ergo ipſe idem fecit ſi hec eſſe aniles fabulas indicauit. Cur dicit. abraham habuit duos filios. ⁊ alia huiuſmodi. Sed melius dicit' q̃ preter legitimas ſcripturas habent iudei traditiones non ſcriptas. quas memoriter docent ⁊ deuteroſin vocãt. vbi dicunt deum duas vxores creaſſe primo homini. ex quibus genealogias ĩfinitas texunt facientes infructuoſiſſimas queſtiones. has autẽ dicit fab.

Fabulis iudeorum. qui dicunt duas mulieres fuiſſe primo homini euam. ⁊ alteram ex qua dicunt multos filios eſſe natos. quod nuſq̃ȝ ſacra pagina narrat. Genealogiis. quibus narrant ſe de genere abrahe ⁊ dauid. q̃ ide eis ſalus debeatur. vel quib' narrant chriſtum non eſſe de dauid.

ſ Nomen dignitatis p̃ponit vt hac autorita
Paulus a
te timotheus munit' reſiſtat pſeudo apoſtolis
poſtolus chri
ſ Cui q̃ reſiſtit imperio dei repugnat qui ſaluat ⁊ chriſti ex quo eſt ſpes glorie. vnde nec in chriſto nec in deo ſpem ſaluationis ſe habere demonſtrat qui apoſtolo reſiſtit ſ iuſſionem ⁊ voluntatem ſ patris.
ſti iheſu ſecundum imperium dei
ſaluatoris noſtri. et chriſti ihe
† ſ in quo eſt ſperanda vita eterna non in carnalibus obſeruantijs
ſu † ſpei noſtre: thimotheo dilecto
† ſ hic gratia pro dono ſpiritusſancti. et miſericordia pro remiſſione peccatorum.
filio in fide. † Gratia ⁊ miſeri
cordia ⁊ pax a deo patre. ⁊ chri
† ſ Scilicet ita fac. non minus. † ſ quaſi comparem. non precepi quaſi minori
ſto iheſu dnmino nr̃o. † Sicut † ro
† ſ ad ordinandam eccleſiam. † ſ que eſt ciuitas metropolis aſie.
gaui te † vt remaneres † epheſi. cũ irẽ
ſ ideo.
in macedoniam: vt denunciares
ſ diſcretis a catholica fide tam doctoribus q̃ȝ minoribus ſ q̃ȝ nos
quibuſdam ne aliter docerent ne
ſ ſubditi † ſ doctrinis eorum. qui legem cũ gratia predicant eſſe neceſſariam ſ quia quod dicunt de lege. fabula eſt non res
q̃ȝ intenderent † fabulis ⁊ genealo
† ſ que ſine termino ſunt. vel prohibitis ſ lites.
gijs † interminatis: que queſtioẽs
ſ iuſticie.
preſtant magis q̃ȝ edificationẽ dei
ſ vel autem.
que eſt i fide. Finis enim precepti

Finis enim. In fide eſt edificatio dei: quia ex fide eſt ſpes. et inde charitas que eſt adimpletio legis. Vl' docent ⁊ intendunt fabulis ⁊ genealogijs: ſ finis ⁊ impletio legis ẽ charitas: quare non ẽ opus alijs. Precepti. Pro preceptorum. quorum impletio eſt dilectio dei ⁊ proximi. Vnde. In his duobus mandatis tota lex pendet ⁊ prophete.

Finis dicitur terminus. finis conſumptõ. finis quoq̃ȝ impletio dicitur ⁊ cõſummatio. Alit' enim finitur panis. aliter tunica aliter hic ⁊ ibi ager. Panis vt abſumatur ⁊ nõ ſit. Tunica vt conſũmetur ⁊ perfecta ſit. Ager vt ſulcis ⁊ limitibus ſuis ĩterclusus amplius nõ extendatur.

Finis enim precepti ꝛc. Auguſtin'. Totam enim magnitudinem ⁊ amplitudinem diuinorum eloquiorum ſecura poſſidet charitas. qua deum ⁊ proximum q̃ȝ diligimus. que radix eſt omnium bonorum. Vnde in his duob' mandatis tota lex pendet et prophete. Si ergo non vacat omnes ſacras paginas perſcrutari. omnia in volucra ſermonum euoluere. omnia ſcripturarum ſecreta penetrare. tene charitatem vbi pendent omnia. quia finis omnium eſt dilectio dei ⁊ proximi. Nullum rerum diligendarum genus in his duobus preceptis pretermiſſũ eſt. Cum enim precurrat dilectio dei ⁊ ſequatur dilectio proximi. de dilectione tua nihil dictum videtur. Sed cum dictum eſt. diliges proximum tuum ſicut teipſum. ſimul ⁊ tui abs te dilectio pretermiſſa non eſt. Ille autem ſancte ⁊ iuſte viuit. qui ordinatam habet dilectioneȝ. ne aut diligat quod non eſt diligendum. aut eque diligat. quod minus vel amplius diligendũ eſt. aut min' vel ampli' q̃d eq̃ȝ diligẽdũ eſt. oĩs hõ inquãtũ peccator eſt. nõ ẽ diligend' . inquãtũ vo hõ eſt. diligendus eſt propter deũ. de' vero propt' ſeipſum. Et deum quiſq̃ȝ amplius debet diligere. q̃ȝ ſeipſum. Item amplius alius homo diligendus eſt q̃ȝ corpus noſtrum. quia propter deum omnia iſta diligenda ſunt. poteſt nobiſcum alius homo deo perfrui. quod nõ poteſt corpus. quia corpus per animaȝ viuit. qua fruimur deo. Omnes autem eq̃ȝ ad paria bona diligendi ſunt. ſed cum omnibus prodeſſe non poſſis. his potiſſimum conſulendum eſt. qui pro locorum ⁊ temporum vel q̃rumlibet rerum oportunitatibus conſtrictius tibi quaſi quadam ſorte coniunguntur. Dum igitur hec ſumma eſt. vt intelligatur legis diuinarum q̃ȝ ſcripturarum plenitudo charitas eſſe rei qua fruendum eſt. ⁊ rei q̃ nobiſcũ ea re frui poteſt. id eſt. dei ⁊ proximi. precipitur enim deus diligi ⁊ primus.